

Počet klientů VZP se zhoubným karcinomem prostaty vzrostl během deseti let víc než o třetinu

31.10.2023 - Viktorie Plívová | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Počet klientů VZP s touto diagnózou vzrostl za posledních deset let zhruba o třetinu (o 35 %).

Vloni se se zhoubným nádorem prostaty léčilo téměř 47 tisíc pojištěnců, v roce 2012 bylo takových pacientů 35 tisíc. Náklady na léčbu v roce 2012 činily zhruba 870 mil. korun, v roce 2023 již 2,1 mld. korun (o 144 % víc).

„Pokud je nemoc zachycena v prvním nebo druhém stadiu, je šance pacienta na úplné vyléčení v podstatě sto procentní. V případě, kdy je nádor odhalen ve čtvrtém stadiu, klesá šance na přežití na 40 %,“ vysvětluje MUDr. Tom Philipp, předseda Správní rady VZP ČR, proč nepodceňovat prevenci. Zároveň jako zakládající člen Nadačního fondu Muži proti rakovině, která v Česku stojí za každoroční kampaní Movember, vítá také nově zavedený screening karcinomu prostaty. Ten od příštího roku mužům starším 50 let nabídne plošné preventivní vyšetření pro časných záchyt zhoubného nádoru. *„Jasný indikátor, zda je muž v rizikové skupině, kde hrozí zhoubný karcinom prostaty, je hladina tzv. PSA. Ta je stanovena z laboratorního rozboru krve. Jeden odběr krve vám tak může zachránit život právě tím, že vás včas nasměruje na další vyšetření,“* doplňuje MUDr. Philipp.

Počet pojištěnců VZP ČR s onemocněním zhoubného karcinomu prostaty

Rok	Počet pojištěnců VZP	Náklady na léčbu v tis. Kč*
2012	35 022	872 177
2013	36 248	871 711
2014	36 840	944 719
2015	38 595	999 104
2016	40 302	1 231 191
2017	41 813	1 399 770
2018	43 333	1 527 799
2019	45 056	1 557 336
2020	44 925	1 746 773
2021	45 442	1 752 546
2022	47 377	2 127 379

*Poznámka: náklady bez lázní, ozdravoven, léčivých přípravků na receptech atd.

Screening prostaty od 2024

Screening prostaty, který má být zahájen od příštího roku, bude určen primárně mužům ve věku od 50 do 69 let (bez anamnézy či podezření na karcinom prostaty). Na časném záchytu se budou podílet jak všeobecní praktičtí lékaři, tak i například ošetřující urolog, který pacienta léčí pro nějaké další onemocnění. Právě ti by měli svým pacientům podrobně vysvětlit účel programu a poučit je o

průběhu vyšetření. Na základě tohoto se pak pacient rozhodne, zda souhlasí či nesouhlasí se zařazením do programu časného záchytu karcinomu prostaty.

Jednoduchý odběr několika mililitrů krve

Prvotním krokem je odběr několika mililitrů krve pro stanovení hodnoty PSA. Ta se zjišťuje z výsledků laboratorního rozboru krve a je určující pro stanovení dalšího postupu.

U příznivého výsledku (nízké hladiny PSA v krvi) je muž ošetřujícím lékařem přizván k další kontrole (odběru krev) za dva, resp. za čtyři roky. Pokud je hladina PSA vyšší než stanovená hodnota, převezme klienta do péče urolog. Ten provede následná vyšetření jako například sonografii. Na základě výsledků těchto následných vyšetření je stanoven další postup podle Metodiky populačního pilotního programu časného záchytu karcinomu prostaty v ČR Ministerstva zdravotnictví ČR. V případě, že je stanovena diagnóza zhoubného karcinomu prostaty, je pacient předán do odborné péče onkologického zařízení.

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/pocet-klientu-vzp-se-zhoubnym-karcinomem-prostaty-vzrostl-behem-deseti-let-vic-nez-o-tretinu>